

Bájkkeavijssa NuorttaSálto

Tæksta: Kitty Skapalen
Járggálibme: Idar Kintel

Subtsastiddje ja kultuvrraguodde Inga Vuodnabadás

Sáme kultuvrraguodde: pensjoneridum viehkkesujttár ja politihkkár, áhkko ja ávdánbukte sáme subtsastallamárvos. Arvugis, gjevras nissun Vuodnabadás.
Samisk kulturbærer: pensjonert hjelpepleier og politiker, bestemor og formidler av den samiske fortellerarven. Ei fargerik sterk kvinne fra Hellemobotn.

Girjetjalle ja subtsastiddje Inga Karlsen almot nuppát girjev dá giese. Dá bále duolvvu mijáv gitta Australiaj.

Inga Karlsen (74) le julevsábme bajássjaddam Vuodnabadán Divtasvuonan. Sån álgij julevsáme mánágirrijn "Jávvá-viellja – mannulahka Ukrainaj" jagen 2004, gánná mijáv doalvoj dan lulleuropealasj lánndaj. Danna iejvvijin ednama vuolegij ja sijá juhtusij, ja dassta vat mannin tjáhkáj guhkás ierit. Nuppát girje le dal ruvva girjeoassásin ja dá bále tjuovvop svállátjoajjev gitta Australiaj. - Dán ham dássju gællásij subtsasta, javlli áhkko. Sij lijkkuji subtsasijda ma li segadus sáme bávajs, sáme kultuvras ja miellagávadás. Nubbe áhkkovijis li riek dudálasj áhkos gá sån skávláv guossidij subtsasij subtsastittjat álles klássaj. Ja jur subtsasij ájggu Inga ávdánbuktet. Sån le manádam sáme girjebussaj subtsasij, mánáárdij guossidam, læhkám subtsastallamfestiválan ja berustam máttiin ássjen. Daj berustallamij tjadá duodas sån nuorap buolvajn le dárbo aktivuodas áhkojn ja ádjájn. - Gá ietjam áhkko munji subtsastin mán lidjiv ájnna gut sidjij subtsastalliv, de alvadvviv. Áebá gus ieddne ja áhtte dav dagá, gatjádív. Áebá, sádja dássju njuolgg girjijis láchkaba, vásstedin. Ja nav le sjaddam. Njálmalasj subtsasa duola dagu báva ja dálusj subtsasa li gáhtomin, ja vuojnne luondulasj aktijvuolta nuoraj ja vuorasij gaskan le gáhtomin. Nuora li mánáárdien, ájgáda bargon, ádjá ja áhko li aktu goaden jali skihppijvieson ja le gássjelis ájvvalit doarrás áldarijs. - Mujna le ham mánávuoda bajássjaddam Vuodnabadán, sáme kulturárbev ja

ájádallamvuogev gá subtsastav dáj subtsasij. Mánán guláj girjetjalle Inga Karlsen dálusj subtsasij ja bávajt vuorasappojs, ja dá li arvusmahtám subtsasij Jávvá-vielja birra. Dálen manádjima álu ráddnáj milta gánná asstelasj vuorasappoijt iejvvijima gænna lidjin subtsasijis galle. Dat ájgge vuojnnet le vássám. - Ájgov vuosedit midja vuorasappo lip ressurssa, gudi várajdaválldep kulturárbev, javllá sån.

Sån le pensjoneridum iemetsadjásasj, viehkkesujttár, juolgeterapeutta ja politihkkár, sån li salongnæjtso Hurtigruton gánná iejvvij ietjas boadnjátjav, ja le tjállám 3 mánágirrijt ja avtav sálmav sámegeillaj. Duodden dasi le sån tjállám "Min oppvekst som same" mij le almoduvvam Universitetsforlágas. Dánna subtsas sån duola dagu gáktu suv gállo mihtiduváj ja sån stiempelduváj gasskamærrásattjan. - Dat li ham sieldes, valla mij viesojma buoragijt gudi

internáhttaskávlán Másken váttisjima, ejma givseduvá, valla diedon vuojnijima vájnot vuonav sisi sijddabájkáj, mujttal sån. Sån le arvugis ulmusj, álu tjajmadallá ja sujna li moadda berustallama, duola dagu Ájluovta/Ájlatte girkko tjoaggulvisráde njunnjutjin ja ietjá rádijn ma dav tjuovvu. Sån le duodasj ælljogis guhti ájggu juohket ietjas átsádallamijs, ájádusájs ja huomahimijs. - Gá lip 70 jage vássám de le loahpe ájbigahttet, tjajmmá sån. Mán lev ihtja rabás mielajn, tjajmmá sån.

Inga viessu lahka sáme kulturárbbáj, sån subtsastallá sihke dárogeillaj ja sámegeillaj, ja sån le máttiit jagijt berustam ávdeditjtat vuorasap sámij dilev sebrulasjuodajn Stáhta vuorasijrádes, Vuorasijrádes Divtasvuonan ja berustallamijn demænsasiebren. Sån le guhkev barggam vaj Divtasvuona sáme galggi fáladagáv oadtjot ietjasa giellaj. - Iellema skávlá le álov munji áhpadam, ep goassak állásit áhpaduvá iellemin. Sån miejni vuorasappo li dagu "guoradalle". - Gá vuorasuvvap de vierttip árvvadallat gáktu buoremusat nagádit vaj bessat guhkev sijdan árrot.

Valla vuostatjin le sån stuorra kultuvrraguodde ietjas subtsasij ja girrij baktu.

- Diedijima vierttijima sijdas jáhtet, valla árrat áhpajma ejma galga mánávuoda árvot vajálduhttet, javllá sån. Ja Inga arvusmahttem le Vuodnabadán, mánávuoda rijkjan ja daj átsádallamijn majt le oadtjum duonna dánna. - Viessum lev guhka ja boandás iellemav ja lev gjittelis dan diehti, hæjtá sån.

Girjetjalle ja subtsastiddje: Inga Karlsenin li læhkám subtsastallambáttá mánájdá ja 250 guossijda Stokmarknesan...Ij le mige ilá binná, ij le mige ilá stuorre... **Forfatteren og fortelleren:** Inga Karlsen har hatt fortellerstunder i lavvo for barn og for 250 gjester i Stokmarknes...Ingen ting for lite, ingen ting for stort....